

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. декана факультету соціальної
педагогіки та психології
О. В. Пономаренко
«31» серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей
дошкільного віку
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Самсонова О. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та
початкової освіти

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри
дошкільної та початкової освіти

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Л. О. Сущенко

С. В. Сиваш

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика формування елементарних математичних уявлень

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Самсонова О.О., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

Зв'язок з викладачем: *Viber, телеграм (097-949-83-54), Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

E-mail: *golovinova.l89@gmail.com*

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: *097-949-83-54*

Інші засоби зв'язку: *golovinova.l89@gmail.com*

Кафедра: *кафедра дошкільної та початкової освіти, VIII к., ауд. 103*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є: ознайомлення здобувачів освітнього процесу з теоретичними основами математики, формування практичних умінь здійснювати логіко-математичний розвиток дітей у різних вікових групах ЗДО.

Пререквізити навчальної дисципліни «Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку»: «Історія педагогіки», «Дошкільна педагогіка», «Дитяча література».

Постреквізити навчальної дисципліни «Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку»: «Виховання та навчання дітей дошкільного віку в різновікових групах», Курсова робота з фахових методик, Курсова робота з фаху, Навчальна практика практика, Підготовка до кваліфікаційного екзамену зі спеціальності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	4-й	4-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	40 год	10 год
Практичні заняття	38 год	6 год
Самостійна робота	102 год	164 год
Консультації	Відповідно до графіка: : https://cutt.ly/KejOkOLb	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10073	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою результатів навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності. КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).	Традиційні методи: словесні (бесіда, обговорення, розповідь, пояснення, інструктаж, робота з літературними джерелами, законодавчо-нормативними документами); наочні (ілюстрація, демонстрація, показ малюнків, схем, навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, презентацій); практичні методи (письмові вправи: складання схем, порівняльних таблиць, анотацій, пам'яток, методичних рекомендацій тощо). Інтерактивні методи: «асоціативний куш», ділові ігри, ситуаційні задачі, метод незакінчених речень, ігрове навчання, творчі завдання; складання хмар слів; робота в парах та групах.	Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань, експрес-контролі. Підсумкові контрольні заходи (екзамен): тестування, ІДЗ на СЕЗН Moodle

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.		
КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.		
КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.		
КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.		
ПР-1 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.		
ПР-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.		
ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.		
ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.		
ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей		

раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.		
ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.		
ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.		
ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики формування елементарних математичних уявлень.

Тема 1. Значення і завдання формування елементарних математичних уявлень.
Виховні та пізнавальні завдання навчально-виховної роботи у дошкільному закладі. Теоретичні основи розвитку математичної науки для дітей дошкільного віку. Зв'язок ТМФЕМУ з іншими науками.

Тема 2. Методи і прийоми формування елементарних математичних уявлень
Характеристика методів і прийомів. Організація освітньої діяльності.

Тема 3. Форми організації логіко-математичної роботи з дітьми дошкільного віку
Формами організації освітнього процесу з ФЕМУ у дітей дошкільного віку є: ігри; спостереження; індивідуальна практична діяльність; дидактичні ігри та вправи логіко-математичного змісту; спеціальні заняття з математики та логіки; навчальні (освітні) ситуації з математики

Характеристика методів і прийомів. Організація освітньої діяльності.

Тема 4. Формування елементів логічного мислення у дошкільників.
Характеристика логіко-математичного розвитку дітей. Робота над висловами. Логічні операції мислення (аналіз, синтез, серіація, порівняння, абстрагування, класифікація, узагальнення).

Тема 5. Сенсорні еталони.
Сенсорне виховання. Математичні поняття. Сенсорні еталони.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 6. Методика формування уявлень і понять про форму предметів та геометричні

фігури.

Поняття форми та геометричної фігури у дітей дошкільного віку. Особливості сприймання дітьми дошкільного віку форми предметів та геометричних фігур. Завдання та зміст ознайомлення дітей з формою та геометричними фігурами в чинних програмах для ЗДО. Методика ознайомлення дітей з формою та геометричними фігурами в різних вікових групах ЗДО

Тема 7. Формування у дітей уявлень про величину предметів та вимірювання величин .

Поняття про величину предметів. Особливості сприймання величин дітьми дошкільного віку. Аналіз освітніх завдань у чинних програмах навчання та виховання дітей дошкільного віку. Методика формування уявлень про величину предметів у різних вікових групах. Умовна міра. Методика навчання вимірюванню умовною мірою.

Тема 8. Формування уявлень у дітей дошкільного віку про множину.

Поняття про множину. Операції з множинами. Завдання та зміст формування уявлень про множину у різних вікових групах. Основні методи та прийоми формування у дітей дошкільного віку уявлень про множину.

Тема 9. Методика формування уявлень про число та лічбу.

Формування поняття про число та лічбу у дітей дошкільного віку. Історія становлення системи числення. Етапи формування обчислювальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку. Аналіз програмових завдань з розділу «Кількість і лічба». Методика навчання лічбі в різних вікових групах. Правила лічби.

Тема 10. Ознайомлення дітей з цифрами.

Ознайомлення з числами та їх записом. Етапи ознайомлення дітей з цифрами. Прийоми ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з цифрами. Методика написання цифр. Художнє слово. Схема роботи над цифрою.

Тема 11. Формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку.

Сутність понять «простір», «орієнтування в просторі». Завдання та зміст формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку згідно чинних програм. Особливості сприймання простору дітьми раннього та дошкільного віку. Методика формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 12. Особливості формування часових уявлень у дітей дошкільного віку.

Поняття «час». Особливості сприймання часу дітьми раннього та дошкільного віку. Зміст та завдання формування у дітей дошкільного віку уявлень про час в чинних програмах. Методика формування часових уявлень у дітей дошкільного віку.

Тема 13. Методика Кюїзенера. Блоки Дьєнеша

Зміст методики Кюїзенера. Основні особливості дидактичного матеріалу «Палички Кюїзенера». Як зробити палички Кюїзенера своїми руками. Актуальність методики. Характеристика груп ігор та вправ. Етапи роботи з дошкільниками з використанням блоків Дьєнеша. Дидактичні ігри з логічними блоками Дьєнеша. Вплив логічних блоків Дьєнеша на розвиток мовлення

Тема 14. Методика навчання дітей вимірюванню предметів.

Вимірювання маси. Вимірювання об'єму. Умовна міра. Методика навчання вимірюванню умовною мірою.

Тема 15. Цеглинки LEGO. Граючись, навчаємо.

Огляд технології 6 bricks. Застосування на занятті. Lego в дистанційному навчанні. Посібник «6 цеглинок в освітньому просторі».

Тема 16. Технологія саморозвитку М. Монтессорі.

Історія виникнення технології. Концептуальні положення технології. Мета й завдання технології. Зміст технології.

Тема 17. Методика ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з арифметичними задачами

Арифметична задача та її типи. Види арифметичних задач. Методика навчання розв'язування

арифметичних задач дітей старшого дошкільного віку.

Тема 18. Наступність у роботі ЗДО та НУШ щодо логіко-математичного розвитку дітей.

Наступність у роботі ЗДО та НУШ щодо логікоматематичного розвитку дітей.

Наступність у ЛМР дітей старшого дошкільного віку та першокласників НУШ.

Характеристика поняття «математична компетентність дітей старшого дошкільного віку» відповідно до чинних програм та БКДО. Показники готовності дітей до вивчення математики в НУШ.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема. Значення і завдання формування елементарних математичних уявлень. Виховні та пізнавальні завдання навчально-виховної роботи у дошкільному закладі. Теоретичні основи розвитку математичної науки для дітей дошкільного віку. Зв'язок ТМФЕМУ з іншими науками	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 1		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6	10	
Лекція 2	Тема. Методи і прийоми формування елементарних математичних уявлень. Характеристика методів і прийомів. Організація освітньої діяльності.	2	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 2		2	1	1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6	13	
Лекція 3	Тема. Форми організації логіко-математичної роботи з дітьми дошкільного віку. Формами організації освітнього процесу з ФЕМУ у дітей дошкільного віку є: ігри; спостереження; індивідуальна практична діяльність; дидактичні ігри та вправи логіко-математичного змісту; спеціальні заняття з математики та логіки; навчальні (освітні) ситуації з математики.	2	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 3		2	1	1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6	13	
Лекція 4	Тема. Формування елементів логічного мислення у дошкільників. Характеристика логіко-математичного розвитку дітей. Робота над висловами. Логічні операції мислення (аналіз, синтез, серіація, порівняння, абстрагування, класифікація, узагальнення).	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 4		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6	15	

Лекція 5	Тема. Сенсорні еталони. Сенсорне виховання. Математичні поняття. Сенсорні еталони.	4	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 5		2	1	1 раз на тиждень
Самостійна робота *		4	13	
Лекція 6	Тема. Методика формування уявлень і понять про форму предметів та геометричні фігури. Поняття форми та геометричної фігури у дітей дошкільного віку. Особливості сприймання дітьми дошкільного віку форми предметів та геометричних фігур. Завдання та зміст ознайомлення дітей з формою та геометричними фігурами в чинних програмах для ЗДО. Методика ознайомлення дітей з формою та геометричними фігурами в різних вікових групах ЗДО	2	1	0,5 щотижня
Практичне заняття 6		2	1	1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6	13	1 раз на тиждень
Лекція 7	Тема. Формування у дітей уявлень про величину предметів та вимірювання величин. Поняття про величину предметів. Особливості сприймання величин дітьми дошкільного віку. Аналіз освітніх завдань у чинних програмах навчання та виховання дітей дошкільного віку. Методика формування уявлень про величину предметів у різних вікових групах. Умовна міра. Методика навчання вимірюванню умовною мірою.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 7		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 8	Тема. Формування уявлень у дітей дошкільного віку про множину. Поняття про множину. Операції з множинами. Завдання та зміст формування уявлень про множину у різних вікових групах. Основні методи та прийоми формування у дітей дошкільного віку уявлень про множину.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 8		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 9	Тема. Методика формування уявлень про число та лічбу. Формування поняття про число та лічбу у дітей дошкільного віку. Історія становлення системи числення. Етапи формування обчислювальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку. Аналіз	4		1 раз на тиждень
Практичне заняття 9		2		1 раз на тиждень
Самостійна				

робота *	програмових завдань з розділу «Кількість і лічба». Методика навчання лічбі в різних вікових групах. Правила лічби. Ознайомлення дітей з цифрами.	4		
Лекція 10	Тема. Ознайомлення дітей з цифрами. Ознайомлення з числами та їх записом. Етапи ознайомлення дітей з цифрами.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 10	Прийоми ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з цифрами. Методика написання цифр. Художнє слово. Схема роботи над цифрою.	2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 11	Тема. Особливості формування часових уявлень у дітей дошкільного віку. Поняття «час». Особливості сприймання часу дітьми раннього та дошкільного віку. Зміст та завдання формування у дітей дошкільного віку	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 11	уявлень про час в чинних програмах. Методика формування часових уявлень у дітей дошкільного віку.	2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 12	Тема. Методика формування уявлень про час у дітей дошкільного віку.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 12	Особливості формування часових уявлень. Поняття «час». Особливості сприймання часу дітьми раннього та дошкільного.	2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *	Зміст та завдання. Методика формування часових уявлень.	6		
Лекція 13	Тема. Блоки Дьенеша. Методика Кюїзенера. Актуальність методики. Характеристика груп ігор та вправ. Етапи роботи з дошкільниками з використанням блоків Дьенеша. Дидактичні ігри з логічними блоками Дьенеша. Вплив логічних блоків Дьенеша на розвиток мовлення. Зміст методики Кюїзенера. Основні особливості дидактичного матеріалу «Палички Кюїзенера». Як зробити палички Кюїзенера своїми руками?	4		1 раз на тиждень
Практичне заняття 13-14		4		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		4		
Лекція 14	Тема. Методика навчання дітей вимірюванню предметів. Вимірювання маси. Вимірювання об'єму. Умовна міра. Методика навчання вимірюванню умовною мірою.	2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		8		

Лекція 15	Тема. Цеглинки LEGO.Граючись, навчаємо. Огляд технології 6 bricks. Застосування на занятті. Lego в дистанційному навчанні. Посібник «6 цеглинок в освітньому просторі».	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 15		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 16	Тема. Технологія саморозвитку М. Монтессорі. Історія виникнення технології. Концептуальні положення технології. Мета й завдання технології. Зміст технології	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 16		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 17	Тема. Методика ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з арифметичними задачами. Арифметична задача та її типи. Види арифметичних задач. Методика навчання розв'язування арифметичних задач дітей старшого дошкільного віку.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 17		2		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		6		
Лекція 18	Наступність у роботі ЗДО та НУШ щодо логіко-математичного розвитку дітей.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 18-19		4		1 раз на тиждень
Самостійна робота *		4		

* Самостійна робота передбачає засвоєння матеріалу в позааудиторний час, підготовку практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до екзамену.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Методика формування елементарних математичних уявлень
5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Робота над Базовим компонентом	Опрацювати Базовий компонент, в яких напрямках вирішуються завдання математичного спрямування?	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання; він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №2	Робота над програмою «Українське дошкілля»	Здійснити аналіз математичних розділів діючих програм з дошкільної освіти: «Українське дошкілля»	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.	2
Практичне заняття №3	відповіді на запитання	1.Дайте характеристику інтерактивним методам навчання. Проілюструйте прикладами. 2.Обґрунтуйте сутність і доцільність використання практичних методів. 3.Розкрийте особливості використання наочних і словесних методів.	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №4	дидактичні ігри	Доберіть дидактичні ігри, запишіть назву, мету та зміст дидактичних ігор, які використовує вихователь	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань,	2

		у ході формування уявлень про логічні операції: аналіз, синтез, серіація, класифікація	виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №5	Методична модель обстеження предметів	Запропонувати обстежити предмет, скласти питання для дітей для обстеження предмета	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №6	Дидактична гра	Підготувати і виробити власноруч дидактичну гру – настільно-друковану, з теми «Ознайомлення дошкільників з формою предмета» і надіслати фото.	Експрес-тестування під час практичних занять виконується на СЕЗН ЗНУ Moodle (10 тестових завдань) 2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	10 2
Практичне заняття №7	Конспект заняття	Скласти конспект заняття, для дітей молодшої групи, використовуючи теми: «Формування математичних уявлень про форму», «Формування математичних уявлень про величину».	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 2 бали - отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал - отримує студент, який	3

			виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №8	дидактичний матеріал	Створити дидактичний матеріал для формування уявлень дошкільників про множини, порівняння множин.	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, системними, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №9	Картотека ігор	Скласти картотеку ігор на тему «кількість і лічба» за схемою: назва, мета, матеріал, прийоми керівництва грою	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №10	Робота з художньою літературою	Доберіть художню літературу до цифр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0.	3 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 2 бали - отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності; 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.	3
Практичне заняття	графічний диктант	Скласти графічний диктант, виконати на	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному	2

№11		листочку в клітинку, зробити опис і фото практичної роботи	обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №12	модель днів тижня за власною схемою	Розробити модель днів тижня за власною схемою, додати фото.	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №13	схеми-таблиці для роботи з блоками Дьєнеша:	1. Схема за 2 параметрами. 2. Схема за 3 параметрами. 3. Схема за 4 параметрами. 4. Схема з використанням заперечень.	Експрес-тестування під час практичних занять виконується на СЕЗН ЗНУ Moodle (10 тестових завдань) 2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	10 2
Практичне заняття №14	Дидактичні ігри	Доберіть 2 дидактичні гри з використанням «Паличок Кюїзинера». Зробіть моделель «Паличок Кюїзинера» і надішліть фото.	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно,	2

			характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	
Практичне заняття №15	Дидактичні ігри	Вибрати з методичних посібників 3 дидактичні вправи з використанням LEGO конструктора та скласти програмові завдання згідно вимог.	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №16	доповідь	Які зони використовуються а Монтесорі-групах?	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №17	Складання задач	Добрати задачі за видами по 2, на кожний вид: • задачі-драматизації; • задачі-ілюстрації; • задачі-моделі.	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Практичне заняття №18	Консультація для батьків	Підготувати консультацію для батьків на тему: «Завдання ЗДО підготовки дітей до школи на заняттях з математики, як закріплювати знання дітей у повсякденному житті вдома»	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно,	2

			характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.	
Практичне заняття №19	визначення дефініцій:	Запишіть визначення дефініцій: наступність, компетентнісний підхід, компетентність, компетенція математична компетенція, логіко-математичний розвиток, готовність до навчання	2 бали – отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, він вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, виявляти й відстоювати особисту позицію. 1 бал - отримує студент, який виконав завдання номінально, фрагментарно, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення	2
Усього за підсумковий контроль				60
Підсумковий контроль				
екзамен	Теоретичне завдання	Тестування Питання для підготовки розміщено на СЕЗН Moodle	За кожну правильну відповідь на 20 тестових запитань здобувач вищої освіти отримує 1 бал	20
	Практичне завдання	Завдання: скласти план-конспект математичної розваги за схемою: тема, програмовий зміст, матеріал, хід, висновки	20–17 балів – високий рівень: план-конспект повністю відповідає завданню, логічно структурований і всебічно розкритий з урахуванням ключових аспектів; відповідає віку дітей. програмовим завданням 16–13 балів – достатній рівень: план-конспект відповідає основним вимогам, структурований, змістовно насичений; має незначні недоліки 12–9 балів – середній рівень: план-конспект загалом відповідає завданню, проте має фрагментарний характер; можливі нечіткі формулювання окремі компоненти описані стисло або схематично; 8–5 балів – низький рівень, план-конспект реалізовано частково або з грубими логічними порушеннями; відсутні або нечітко описані	20

			ключові компоненти: не має цілісної структури; 4–1 бал – дуже низький рівень: робота демонструє часткове або формальне виконання завдання; відсутня логіка, структура порушена, зміст поверховий;	
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Березовська Людмила. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : навчальний посібник. ІваноФранківськ : НАІР, 2022. 252 с.
2. Березовська Л. І. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до логіко-математичного розвитку дітей. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5 Педагогічні науки : реалії та перспективи. 2021. Вип. 82. С. 9-14.
3. Дитина : освітня програма для дітей від 2 до 7 років відповідно до Базового компонента дошкільної освіти. Наук. кер. проєкту : В. О. Огнев'юк. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. 2020. 440 с
4. Дорошенко Т.М., Мацько В.В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч.посіб. Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. 96с.
5. Доценко А. В., Забашта О. О., Лобанова Н. О., Остапенко А.С. Усі ігри в закладі дошкільної освіти. Харків : Вид. груп «Основа», 2021. 271 с.
6. Доценко А. В., Забашта О. О., Лобанова Н. О., Остапенко А. С. Усі ігри в закладі дошкільної освіти. Харків : Вид. груп «Основа», 2021. 271 с.

Методика формування елементарних математичних уявлень

7. Ємчик О. Г. Методика логіко-математичного розвитку : методичні вказівки до практичних занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 44 с.
8. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку : навч. посіб. СТАТУС, 2021. 296 с.
9. Косенчук О. Г., Новик І. М., Венгловська О. А., Куземко Л. В. Державний стандарт дошкільної освіти : особливості впровадження. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
10. Кузнецова Ю. Л., Самсонова О. О., Чорна Г. В. Умови формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2024. № 4. С. 42-47.
11. Кузнецова Ю. Л., Самсонова О. О., Чорна Г. В. Дидактична гра як засіб формування логіко-математичної компетентності дошкільників. *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції "Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи"* Одеса: ПНП ім.Ушинського, 2024. С. 20-23
12. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Практикум: навчальне видання для фахових молодших бакалаврів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта / автор-упорядник Р.Г. Найда. Івано-Франківськ: НАІР, 2023. 124 с.
13. Lokarieva H. ., Samsonova O. ., Chorna H. ., Balatska N. . The essence of professional development of a modern teacher: scientific and methodological approaches. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2024. № 3. С. 75-85.
14. Пагута Т. І. Методика формування елементарних математичних уявлень дошкільників: навч.-метод. посіб. Львів, «Новий Світ-2000», 2020. 300 с.
15. Самсонова О. О., Александрова Н. С. Підходи формування логіко-математичної компетентності дошкільників. Міжнародна (заочна) науково-практична конференція «Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти», яка відбулася 27-28 лютого 2025 року. Хмельницький: ХГПА, 2025. С. 697-701.
16. Самсонова О. О., Прошина Н. А. Проблема сенсорно-пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи : збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 квітня 2025 року, м. Запоріжжя)* Запоріжжя: Запорізький національний університет,, 2025. С. 216-219.
17. Самсонова О. О. Проблема формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку: ретроспективний аналіз. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 квітня 2023 року, м. Запоріжжя)* Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. С. 153-155.
18. Самсонова О. О. Елементарні математичні уявлення як засіб розвитку логічного мислення дітей дошкільного віку. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи* Запоріжжя: ПП «АА ТанDEM», 2021. С. 115-117.
19. Чорна Г. В., Самсонова О. О., Александрова І. Ю. Використання методики Кюїзенера в логіко-математичній діяльності дітей старшого дошкільного віку. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Т. 2. № 71. С. 168-173.
20. Щербакова К. Й., Брежнєва О. Г. Теорія і методика логікоматематичного розвитку дітей дошкільного віку: навч. посіб. Мелітополь. 2019. 200 с.

21. Pyle A., Danniels E. A continuum of play-based learning: The role of the teacher in play-based pedagogy and the fear of hijacking play. *Early Education and Development*. 2017. № 28 (3). P. 274-289.
22. Zosh J. M., Hopkins E. J., Jensen H., Liu C., Neale D., Hirsh-Pasek K., Solis S. L., Whitebread D. Learning through play: A review of the evidence. White paper. The LEGO Foundatoin. 2017. 40 p.

Інформаційні ресурси

1. Організація життєдіяльності дошкільників в контексті завдань логікоматематичного розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zhuravlyk.uz.ua/organizaciya-zhittvediyalnosti-ditej-v-dnz/piznavalnijrozvitok/logiko-matematichnij-rozvitok/v-kontekstimatematichnogo/>
2. ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annexrecommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>
3. Imoh M. Ilevbare, David Probert, Robert Phaal. A review of TRIZ, and its benefits and challenges in practice / *Technovation*. Volume 33, Issues 2– 3, February–March 2013, Pages 30-37. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0166497212001356>
4. Сутність методу моделювання як наукового процесу пізнання. <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/25551>
5. Tom Spike TRIZ Method – Systematic and Inventive Problem Solving. URL: <https://www.tomspike.com/en/what-is-triz-method/>
6. Туріщева Н.В. ТРВЗ – засіб нестандартного мислення дошкільників. URL : <https://vseosvita.ua/library/trvz-zasib-nestandartnogomislenna-doskilnikiv-349571.html>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу та курсу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел

інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 40 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://cutt.ly/YrAX6zCD>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положення про порядок прийому, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в ЗНУ: <https://cutt.ly/qrACe710>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>